

รายงานส่วนบุคคล

หลักสูตร นักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๑๗

เรื่อง การเตรียมความพร้อมของเยาวชนไทย : โครงการแลกเปลี่ยนเยาวชน
ระหว่างสภากรุงเทพมหานคร ประเทศมองโกเลียและสภากรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวสุนิสา ปั้นวิสัย

ตำแหน่ง นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

กลุ่มงานต่างประเทศ สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

การนำเสนอรายงานส่วนบุคคล

ของนางสาวสุนิสา ปั้นวิสัย

นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักงานเลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร

เรื่อง การเตรียมความพร้อมของเยาวชนไทย : โครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนระหว่างสภากรุงเทพมหานคร
ประเศมองโกเลีย และสภากรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์องค์กร/หน่วยงาน สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของสภากรุงเทพมหานคร

เป้าประสงค์การพัฒนาขององค์กร/หน่วยงาน เสริมสร้างความสัมพันธ์สถาบันพี่เมืองน้อง

วิสัยทัศน์ที่จะนำเสนอ การพัฒนาศักยภาพของเยาวชนที่ผ่านการคัดเลือกให้เป็นเยาวชนกรุงเทพมหานคร
และผู้เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนระหว่างสภากรุงเทพมหานคร-
อุลันบาตอร์ ประเทศมองโกเลีย และสภากรุงเทพมหานคร

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ 1.คุณสมบัติของเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ (ภาษาอังกฤษ/การแสดงทางวัฒนธรรม)
2.การสนับสนุนของสภากรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานคร โดยพิจารณา
จากความพร้อมของสำนักการศึกษาของทั้งสองสภาฯ (การจัดเตรียมที่พัก/อาหาร/การ
ดำเนินการแลกเปลี่ยนกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม)

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง/มีส่วนร่วมในการพัฒนา

1. สำนักงานเลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร (กลุ่มงานต่างประเทศ)
2. สำนักการศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์)
3. สำนักการศึกษาแห่งกรุงอุลันบาตอร์
4. สำนักความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำนักงานนายกเทศมนตรี
กรุงอุลันบาตอร์

ภารกิจที่ดำเนินการ

มองโกเลียเป็นประเทศในทวีปเอเชีย ที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล และใหญ่เป็นอันดับที่สองของโลกรองจาก
ประเทศคาซัคสถาน มีพรมแดนทางเหนือติดกับประเทศรัสเซีย และทางใต้ติดกับประเทศจีน มีพื้นที่ที่สามารถ
ใช้สำหรับการเกษตรได้น้อยกว่าร้อยละหนึ่ง (วิกิพีเดีย, 2556) มองโกเลียเป็นประเทศสำคัญที่ไทยให้ความสนใจ
สนใจในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยประเทศไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับ
มองโกเลียเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2517 ซึ่งไทยมียุทธศาสตร์ต่อมองโกเลีย คือ สนับสนุนให้มองโกเลียมีบทบาท
อย่างแข็งขันในเวทีการเมืองระหว่างประเทศทั้งในด้านการเมืองและเศรษฐกิจ เพื่อเป็นพันธมิตรสนับสนุนให้
มองโกเลียมีบทบาทอย่างแข็งขันในเวทีการเมืองระหว่างประเทศทั้งในด้านการเมืองและเศรษฐกิจ เพื่อเป็น
พันธมิตรกับไทยในเวทีระหว่างประเทศต่างๆ และให้ความช่วยเหลือแก่มองโกเลียในสาขาที่ไทยมีความ

เชี่ยวชาญและมีความพร้อม โดยเฉพาะในสาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับมองโกเลียโดยทั่วไปดำเนินไปอย่างราบรื่น แม้มองโกเลียไม่ใช่ประเทศสำคัญในเชิงยุทธศาสตร์ของไทย และสองฝ่ายยังไม่มีความร่วมมือระหว่างกันมากนัก อย่างไรก็ตาม ไทยและมองโกเลียมีความพยายามในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อเป็นช่องทางการหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ยังมองโกเลียสนับสนุนไทยในเวทีระหว่างประเทศเป็นอย่างดี และให้ความสำคัญกับไทยในฐานะประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และมีบทบาทโดดเด่นในเวทีระหว่างประเทศ จึงประสงค์จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งต้องการให้ไทยเป็นพันธมิตรกับมองโกเลียในกรอบความร่วมมือต่าง ๆ (กระทรวงการต่างประเทศ, 2556)

สภากรุงเทพมหานครและสภากรุงอูลานบาตอร์ประเทศมองโกเลีย ได้ลงนามสถาปนาความสัมพันธ์สถาปนาพี่เมืองน้อง ที่กรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2544 โดยได้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของคณะสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และข้าราชการกรุงเทพมหานครระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง และต่อมาเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2554 สภากรุงเทพมหานครและสภากรุงอูลานบาตอร์ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือระหว่างกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างเมืองทั้งสองในด้านต่างๆ ได้แก่ การศึกษา วัฒนธรรม กีฬา ซึ่งสภากรุงเทพมหานครได้เสนอให้ดำเนินการแลกเปลี่ยนเยาวชนเป็นโครงการแรก โดยได้ขอให้สำนักการศึกษาพิจารณาแนวทางการดำเนินงานแลกเปลี่ยนเยาวชน โดยคณะเดินทางประกอบด้วย ประธานสภากรุงเทพมหานคร 1 คน สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร 2 คน ผู้บริหารสำนักการศึกษา 1 คน ผู้บริหารโรงเรียน 4 คน ศิษยานุศิษย์ 2 คน ครูผู้สอน 2 คน เจ้าหน้าที่สภากรุงเทพมหานคร 2 คน และเยาวชนจำนวน 20 คน

จากการแลกเปลี่ยนการเยือนของคณะสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ผ่านมาพบว่า กรุงอูลานบาตอร์ ประเทศมองโกเลีย มีลักษณะทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมของประเทศรัสเซียและจีน โดยเฉพาะวัฒนธรรมเกี่ยวกับการดำรงชีวิต รวมถึงการรับประทานอาหารที่มีความแตกต่างจากวัฒนธรรมของประเทศไทยค่อนข้างมาก ซึ่งส่วนหนึ่งน่าจะมาจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นทั้งทะเลทราย ทุ่งหญ้า ป่าสน และภูเขา (Indo – Mongolian Society, n.d.) อย่างไรก็ตามตามฐานรากของวิถีชาวมองโกเลียคือวัฒนธรรมแบบ nomadic ซึ่งหมายถึงการย้ายถิ่นฐานตามฤดูกาล เพื่อหาอาหารหรือทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ โดยจะย้ายถิ่นตามฤดูกาลไปในเส้นทางที่คุ้นเคยมากกว่าจะพเนจรไปไร้จุดหมาย และบริโภคผลิตภัณฑ์จากนมในฤดูร้อนบริโภคเนื้อสัตว์ในฤดูหนาว แต่สิ่งที่ขึ้นชื่อสำหรับวัฒนธรรมมองโกเลียคือความมีน้ำใจต่อแขกผู้มาเยือน จะเห็นได้จาก ในสมัยโบราณจะมีการเปิดที่พักอาศัยที่เรียกว่า เเกอร์ (Ger) ที่ทำจากไม้ หนังสัตว์และผ้าใบที่ขึงไว้ ให้คนผ่านทางได้พักและรับประทานอาหาร (Mongolian Ways, 2555) ชาวมองโกเลียให้ความสำคัญกับการเลี้ยงสัตว์มากกว่าการเพาะปลูก เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่เกื้อหนุนต่อการเพาะปลูกระยะสั้น

สัตว์ที่นิยมเลี้ยงได้แก่ แพะ แกะ วัว อูฐ และม้า ทั้งนี้ นอกจากจะใช้เป็นพาหนะแล้ว ผลิตภัณฑ์จากสัตว์เหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นนม เนื้อ หรือขน จะถูกนำมาใช้ สำหรับสัตว์ที่สำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของรากฐานวัฒนธรรมมองโกเลียคือ ม้า ซึ่งเขตนอกเมืองม้ายังใช้เป็นพาหนะเดินทาง รวมทั้งใช้เพื่อการแข่งขัน ในช่วงเทศกาลนาดาม (Naadam Festival) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการฉลองวันชาติมองโกเลีย ในส่วนของวัฒนธรรมการรับประทานอาหาร อาหารและเครื่องดื่มพื้นเมืองของมองโกเลีย ประกอบด้วย เนื้อแกะ ข้าว หรือผลิตภัณฑ์จากนม (ส่วนชาวมองโกเลียฝั่งตะวันตกจะผสมเนื้อม้าด้วย) เครื่องดื่มคลาสสิกคือชาใส่นม ส่วนเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์คือวอดก้า อาหารมื้อหลักคือม้อเซาและม้อกลางวัน ยิ่งไปกว่านั้น ชาวมองโกเลียมักจะเตรียมเครื่องดื่มหรือขนมให้กับแขกผู้มาเยือน ซึ่งการปฏิเสธถือเป็นสิ่งไม่สุภาพ นอกจากนั้น ศาสนาในประเทศมองโกเลียมีทั้งศาสนาพุทธ และลัทธิการทรงเจ้า (Shamanism) สำหรับความแตกต่างทางด้านภาษา ภาษามองโกเลียมีความยากในการออกเสียงที่ลึกลับจากลำคอ ขณะที่การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษก็จะมีสำเนียงภาษามองโกเลียผสมอยู่ด้วย (E – mongol, 2542)

จากข้อมูลเบื้องต้นจึงตระหนักว่า มองโกเลียเป็นประเทศใหม่ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก คณะเยาวชนกรุงเทพมหานครจึงจำเป็นต้องได้รับความรู้เกี่ยวกับประเทศมองโกเลีย โดยเฉพาะประเด็นข้ามวัฒนธรรม (Cross Cultural issue) ไปพร้อมๆกับการอบรมภาษาอังกฤษ เพื่อให้เยาวชนมีความพร้อมและมีศักยภาพเพียงพอที่จะทำหน้าที่ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเมืองได้ ดังนั้นจึงเห็นควรให้ปรับปรุงหลักสูตรในการอบรมสำหรับการเข้าค่ายฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยดำเนินการดังนี้

1. ประสานสถานทูตมองโกเลียประจำประเทศไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์จัดผู้เชี่ยวชาญเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่คณะเยาวชนกรุงเทพมหานครและผู้เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ เช่น ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมถึงมารยาททางสังคมและอาหาร เป็นต้น

สอดคล้องกับสถาบันการอบรมภาษาและประเด็นข้ามวัฒนธรรม Aso Terra Lingua, 2556 ได้กล่าวถึงการอบรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Cross Cultural) ว่าต้องครอบคลุมถึงความรู้ต่างๆ ดังนี้

- ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศโดยสังเขป (Country Briefing) ได้แก่ ลักษณะภูมิประเทศ ที่ตั้ง กลุ่มชาติพันธุ์ ภาษา รวมถึงศาสนา
- โครงสร้างทางสังคม (Social Structure) รวมถึงประเด็นความแตกต่างทางวัฒนธรรมและชุมชน
- วิถีทางการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ได้แก่ อาหาร เครื่องแต่งกาย และวิถีชีวิตในสังคม (Social Life)
- ความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม (Cultural Sensitivity) ได้แก่ มารยาททางสังคม รูปแบบการสื่อสารและอื่นๆ
- ภาษาท้องถิ่น (Local Usages) ได้แก่ ภาษาท้องถิ่นรวมถึงแนวคิด และความเชื่อต่างๆ

2. ปรับปรุงหลักสูตรอบรม โดยเพิ่มสาระความรู้เกี่ยวกับประเทศมองโกเลีย โดยเชิญผู้แทนจากสถานทูตมองโกเลียประจำประเทศไทยมาบรรยายให้ความรู้ในด้านต่างๆ เช่นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมถึงมารยาททางสังคม และมารยาทการรับประทานอาหาร เป็นต้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจอย่างครอบคลุมรอบด้านให้กับเยาวชนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำหรือคำพูดที่เป็นประเด็นอ่อนไหวและอาจกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างเมือง

3. จัดอบรมภาษาอังกฤษ โดยเน้นความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม อันจะนำมาสู่การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างเมืองและสภาทั้งสอง โดยกลุ่มงานต่างประเทศเข้าร่วมพิจารณาหลักสูตรการอบรมภาษาอังกฤษ

การสอนประเด็นวัฒนธรรมในการสอนภาษาอังกฤษ (Culture in English Language Teaching) คือความเข้าใจวัฒนธรรมอีกระดับหนึ่ง เช่น แนวทางการพัฒนาความอ่อนไหวทางวัฒนธรรมและทักษะทางวัฒนธรรม การสร้างการรับรู้ทางวัฒนธรรม ปัจจัยที่จำเป็นต่อความสำเร็จในการสื่อสารกับคนต่างวัฒนธรรม เป็นต้น ดังนั้นการสอนภาษาอังกฤษจึงต้องรวมความรู้ทางวัฒนธรรม (Cultural Knowledge) ค่านิยมทางวัฒนธรรม (Cultural Value) พฤติกรรมทางวัฒนธรรม (Cultural Behaviour) และทักษะทางวัฒนธรรม (Cultural Skills) ด้วย (BBC, 2551)

ทั้งนี้ นโมทัศน์ทางวัฒนธรรม (Concept of Culture) มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (ไพสิฐม 2008:2) และกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงองค์ประกอบด้านภาษาและวัฒนธรรมในการสอนภาษาอังกฤษว่าหมายถึง “การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือน ความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552:221; Foley, 2005 :225 อ้างถึงใน ไพสิฐ,2008:5)

กรอบแนวคิดการสอนวัฒนธรรมประกอบด้วย

1. วัฒนธรรมรอบภาษา ซึ่งเน้นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารครอบคลุมวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต และให้ความสำคัญการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมผ่านประสบการณ์จริง เหมาะกับกลุ่มผู้เรียนที่อายุน้อย

2. วัฒนธรรมในภาษา ซึ่งเน้นรูปแบบความคิดของผู้ที่พูดภาษาอังกฤษ คือเป็นวัฒนธรรมที่แท้จริง

3. วัฒนธรรมผ่านภาษา ซึ่งหมายถึงวัฒนธรรมที่ผ่านการซึมซับหรือท่องข้อมูลโดยที่สามารถเรียนผ่านทั้งภาษาอังกฤษและภาษาแม่ของผู้เรียนเอง (Ito Harumi, 2002 อ้างถึงใน ไพสิฐ, 2008:14)

ตัวอย่างการปฏิบัติการสอนแบบข้ามวัฒนธรรม เช่น

1. การสอนเกี่ยวกับอาหาร เพื่อเปิดโลกทัศน์ใหม่และให้ตระหนักถึงการใช้ชีวิต ค่านิยมที่แตกต่างหรือเปรียบเทียบความเหมือนหรือความต่างของวัฒนธรรมด้านอาหาร เช่นให้อ่านเรื่อง ภัตตาคาร และมารยาทบนโต๊ะอาหาร ชมบทคัดตอนการทานหรือประกอบอาหารแล้วถามว่าคิดอย่างไร เพื่อให้ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้พฤติกรรมมารยาทที่แตกต่าง

2. การสอนเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอื่นๆ เช่น อ่านวรรณกรรม หรืองานเขียนภาษาอังกฤษ เช่นอ่านงานเขียนหรือนวนิยายของนักเขียนเจ้าของภาษา เพื่อเปิดโอกาสให้สัมผัสกับตัวละครที่มีความคิด ค่านิยมและโลกทัศน์ที่คล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกัน จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับวัฒนธรรมที่ หลากหลายในเรื่อง ส่งผลให้สามารถเรียนรู้และเข้าใจบุคคลอื่นและสังคมโดยทั่วไปและเรียนรู้จากรายการ โทรทัศน์และวิทยุในภาคภาษาอังกฤษและรูปภาพที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างๆ (Nault, 2006 อ้างถึงใน ไพสิฐ,2008: 20)

4. จัดทำแบบสอบถามก่อนและหลังการให้ความรู้เพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจ โดยสร้าง แบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมทุกเรื่องที่ได้ให้ความรู้ไปแล้ว

- ระยะเวลาดำเนินการ**
1. ขั้นตอนการเตรียมการ ประมาณเดือนมีนาคม 2557
    - มีหนังสือถึงสถานทูตมองโกเลียประจำประเทศไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าร่วม ประชุมกำหนดแนวทางและหลักสูตรการอบรมสำหรับคณะเยาวชนกรุงเทพมหานคร
    - จัดการประชุมร่วมระหว่างสถานทูตมองโกเลียประจำประเทศไทย สำนักงานการศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์) และสำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร(กลุ่มงานต่างประเทศ) เพื่อกำหนดแนวทาง และหลักสูตรการอบรมสำหรับคณะเยาวชนกรุงเทพมหานคร
  2. ขั้นตอนการอบรม ประมาณเดือนพฤษภาคม 2557
    - จัดทำแบบทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาตามหลักสูตรทั้งก่อนและหลัง
    - จัดอบรมในประเด็นที่เกี่ยวข้องในช่วงที่มีการจัดเข้าค่ายฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และคัดเลือกด้านศิลปวัฒนธรรมไทยและการศึกษาด้านภาษาและวัฒนธรรมฯลฯ ที่จัดโดยสำนักงานการศึกษา

ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทมองโกเลีย ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและ ภาษาอังกฤษสำหรับการสื่อสารของเยาวชนกรุงเทพมหานครและผู้เกี่ยวข้องที่เข้าร่วม โครงการเพิ่มขึ้นในระดับ ดีมาก (คิดเป็นร้อยละ 80) โดยเปรียบเทียบจากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการเข้าอบรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงการต่างประเทศ, 2556. *ความสัมพันธ์กับประเทศในภูมิภาคต่างๆ ทวีปเอเชีย มองโกเลีย*. [Online] (26 เมษายน 2556) Available at: <<http://www.mfa.go.th/main/th/world/70/10258A2.html>> [22 มิถุนายน 2556].
- พิสิฐ บริบูรณ์, 2551. *มโนทัศน์วัฒนธรรมในการสอนภาษาอังกฤษ ปัญหาการถ่ายทอดพัฒนาการและมโนทัศน์ข้ามผ่านวัฒนธรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษแบบสากลในท้องถิ่น*. [Online] Available at: <http://www.human.nu.ac.th/jhnu/file/journal/2013_02_26_10_43_383%20Concept%20of%20Culture_Phaisit%20Boriboon_FinalRevision.pdf> [22 มิถุนายน 2556].
- วิกิพีเดีย, 2556. *มองโกเลีย*. [Online] Available at: <<http://th.wikipedia.org/wiki/>> [23 มิถุนายน 2556]
- BBC, 2551. *Teaching English Culture-the fifth language skill*. [Online] (29 กันยายน 2551) Available at: <www.teachingenglish.org.uk/article> [20 มิถุนายน 2556].
- Dimitri Oliver and ASO TERRA LINGUA, n.d. *Cross Cultural Training Blog*. [Online] (31 พฤษภาคม 2555) Available at: <<http://clippings.me/users/oliverdimitri>> [20 มิถุนายน 2556].
- E-mongol, 2542. *Mongolian Traditional Food and Drink*. [Online] (28 มีนาคม 2553) Available at: www.e-mongol.com [20 มิถุนายน 2556].
- Indo-Mongolian Society, n.d. *Mongolian Culture*. [Online] Available at: <www.mongoliansociety.com> [20 มิถุนายน 2556].
- Mongolian Ways, 2555. *Mongolian Customs*. [Online] Available at: <www.mongolians-way.com> [20 มิถุนายน 2556].